

Formanden (Sofus Høgsbro): Den ærede Ordfører for Forslagsstillerne har Ordet for en kort Bemærkning.

Ordføreren for Forslagsstillerne (H. Holm): Hvorledes jeg vil stemme over for videregaaende Krav, vil jeg overlade til Fremtiden, naar saadanne Krav foreligge; men jeg vil over for det ærede Medlem gøre opmærksom paa, at det er urigtigt, naar han siger, at jeg med mit Forslag tænker at give Pengene Valgret, medens han vil give Personen Valgret. Nej, det, jeg tilsigter ved mit Forslag, er at give de forskellige Arter af selvstændige Hjem her i Landet den samme Ret.

Da ikke flere ønskede at udtale sig, sluttedes Forhandlingen.

Lovforslagets Overgang til anden Behandling vedtoges uden Afstemning.

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Lov om Arbejdstid.

(Lovforslaget findes i Tillæg A. Sp. 2507 ff.)

Lovforslaget fattedes under Forhandling.

Ordføreren for Forslagsstillerne (S. Jensen): Det Forslag, som her foreligger til Forhandling, hører ganske sikkert til dem, som ved deres Fremkomst og i al Almindelighed vække en betydelig Modstand. Det er jo saaledes, at, efterhaanden som Udviklingen strider frem, vil der stille sig ny Krav frem, dannes ny Former, som nødvendiggøre en Legalisering af disse, og det er ganske naturligt, at, naar en Udvikling fører med sig, at en større eller mindre Del af Befolkningen kommer til at lide derunder, vil der fra disses Side rejse sig Røster, fremtattes Dømtter om Forandringer, som ville blive mødte fra anden Side med en meget stærk Modstand, en Modstand, der ofte kan begrundes i et Fejlshyn fra disses Side, en Modstand, der ikke altid behøver at udspringe af ond Vilje, men ofte kan skyldes den Omstændighed, at man ser anderledes paa Forholdene, fordi de passe en i Øjeblikket, end de maa se, som lide under Forholdene. Dette Lovforslag omhandler

Forholdet imellem Arbejdere og Arbejdsgivere. Det almindelige Retgrundlag herfor i vort Land er jo siden Loven af 1857 om Næringsret her i Danmark i Almindelighed Genstand for fri Overenskomster. Før den Tid havde vi i Riget med, hvad der var Tilfældet i mange andre Lande, en ret indviklet og meget omfattende Lovgivning, som bestemte Forholdet mellem de forskellige Fags, de forskellige Erhvervsgrænes Begrænsning, og ogsaa bestemte Forholdet i mange Tilfælde, om ikke ved Lov, saa ved Vedtægt og Sædsordning imellem Arbejdere og Arbejdsgivere. Man havde, som sagt, den Gang en Lovgivning, der gennem Aarhundreder efterhaanden havde fæstnet sig saaledes, at man havde Regler for forskellige Forhold, vedrørende Erhvervslivet, og det blev betragtet som et meget stort Gode, da man naaede saa vidt, at det var muligt at faste hele denne Lovgivning bort og komme ind under friere Forhold. At det var et Gode, derom er der sikkert heller ikke nogen Tvivl, thi det er jo en Hovedregel, vi sikkert alle kunne være enige om, at det nytter ikke at have en Lovgivning, som fastsætter Regler o. s. v. for forskellige Forhold, hvis disse komme i Strid med de konkrete Forhold, de faktisk eksisterende Forhold. Det nyttede derfor kun lidt at have en Lovgivning, som var afsæstet t. Eks. for det lille Haandværk, naar man med store Skridt marcherede ind i den store Industri, det nyttede ikke at have en Lovgivning, der passede for det Arbejde, der gjordes af den enkelte Haandværkers Hænder i de smaa Værksteder, naar det var nødvendigt for Samfundets Trivsel til Udvikling af alle de Hjælpetilber, der staa til Raadighed, at sammendrage store Arbejdermasser i store Fabrikker, hvor man under een Haand samlede en Masse tidligere selvstændige Erhvervsvirksomheder eller Erhvervsgræne. Det er derfor ganske naturligt, og saaledes vil det sikkert ogsaa altid blive, at den faktiske Udvikling i Samfundet vil være et Skridt foran Lovgivningen. Man kan være temmelig sikker paa, at Trangen til en ny Lovgivning vil være meget stærk paa Grund af Forholdenes Natur; paa Grund af Udviklingen, forinden det lykkes at skabe en Lovgivning, der passer til disse ny Forhold. Derfor vil man, naar man endelig naar dertil, føle det som et stort Gode, at man nu er naaet dertil, og undertiden vil man maaske være tilbøjelig til, hvis denne Legalisering af faktisk bestaaende Forhold kommer meget sent, i høj Grad at overvurdere det Gode, man har opnaaet. Der kan saaledes sikkert ikke her ske nogen